

Els tàmlils, contra les cordes

L'exèrcit de Sri Lanka ha dut a terme una gran ofensiva contra els rebels tàmlils que podria significar el final d'un conflicte que fa 25 anys que dura. Aquest atac, que ha causat la mort d'un gran nombre de civils, forma part de l'estratègia del president de Sri Lanka per a guanyar les eleccions del dia 14 de febrer propinent.

Si la guerra contra els Tigres tàmlils sembla que és a punt de guanyar-se, vol dir que s'acosten les eleccions legislatives previstes per a enguany. Aquesta és la idea que formulava fa uns dies *The Sunday Leader*, un setmanari independent amb seu a Colombo, la capital de Sri Lanka, que es mostra molt crític amb l'actuació del govern del president Mahinda Rajapaksa. Les tesis del setmanari, de fet, molt alineades amb les de l'oposició, han fet que aquesta publicació fos censurada en diverses ocasions. Per acabar-ho d'adobar, el 8 de gener passat, poc després de publicar-se un reportatge on es denunciava la "massacre" que el govern porta a terme contra els tàmlils, i la gran quantitat de diners invertits en l'ofensiva, uns desconeguts van matar a trets el director del *The Sunday Leader*, Lamsan Wickramatunga, considerat un model d'honestat i llibertat periodística per a molts professionals de la premsa que treballen en aquest país.

Això passava mentre l'exèrcit de Sri Lanka porta a terme l'ofensiva contra els Tigres d'Alliberament de Tamil Eelam (LTTE) més gran i més reeixida dels últims anys. Tot i que els rebels han demostrat repetidament tenir prou capacitat militar per a plantar cara a l'exèrcit, aquesta vegada el govern de Sri Lanka assegura que es troba molt a prop d'eliminar els tàmlils

i posar fi a un conflicte que va començar ara fa 25 anys. De fet, a principi de gener, les forces governamentals va aconseguir el control de la ciutat de Kilinochchi, el principal bastió dels tàmlils, a més de l'anomenat Elephant Pass, que uneix la península de Jaffna, ara en mans de l'exèrcit, amb la resta de la illa. La captura d'aquest punt estratègic no tan sols ha anat bé a l'exèrcit, que ara pot abastar millor les tropes que es disposen a controlar el territori dels tàmlils, sinó també al govern, que considera que la captura d'aquest pas simbolitza la unitat entre el nord de la illa i el sud.

UTE

D'aquesta forma, el president Rajapaksa és a punt de complir la seva principal promesa de cara a les eleccions legislatives que tindran lloc a Sri Lanka el 14 de febrer: derrotar l'LTTE i posar fi al projecte tàmil de crear un estat independent al nord de Sri Lanka, objectiu per al qual el president no ha escatimat esforços. De fet, l'èxit de l'actual campanya de les tropes governamentals contra els rebels s'explica, en primer lloc, per l'augment del pressupost destinat pel govern a aquesta operació, estimat en més de 1.300 milions d'euros, segons *The Sunday Leader*. Tanmateix,

Uns soldats de l'exèrcit de Sri Lanka avancen per una zona devastada, després de prendre el control del feu tàmil de Kilinochchi, al nord de l'illa, el 4 de gener passat.

també cal tenir en compte que la crisi econòmica mundial ha posat més dificultats als tàmls a l'hora de recaptar diners entre els defensors de la seva causa que viuen arreu del món. A banda d'això, l'increment de les patrulles de guarda-costes, tant per part de Sri Lanka com de l'Índia, dificulta cada vegada més el subministrament d'armes a l'LTTE.

Víctimes civils. L'ofensiva de l'exèrcit contra els tàmls, a més, origina un gran nombre de víctimes entre la població civil. Almenys això assegurava la setmana passada la ca-

dena britànica BBC quan informava que, segons fonts hospitalàries, divuit civils havien estat morts dies abans arran dels atacs de l'exèrcit contra les bases dels Tigres tàmls. Les mateixes fonts advertien que el nombre de víctimes, entre les quals hi havia dones i nens, podria ser molt més alt a les zones properes a la ciutat de Kilinochchi, on es concentraven els combats més durs. Per tot plegat, les organitzacions d'ajut humanitari que treballen a la regió es mostraven molt preocupades pel risc que corren els més de 250.000 civils que viuen al territori tàmil del nord de la illa. En canvi, un portaveu

de l'exèrcit va declarar a la premsa que les notícies de la mort de civils eren propaganda difosa pels tàmls per atreure l'atenció internacional. En aquest sentit, la BBC –cadena que a vegades ha estat censurada pel govern de Sri Lanka– explicava que el fet que el govern hagi prohibit als periodistes independents d'anar a la zona de conflicte feia impossible de verificar el nombre de baixes que faciliten els uns i els altres.

La utilització de foc indiscriminat contra la població civil és denunciada també pels mitjans de comunicació tàmls. “No hi ha paraules per a des-

Una altra Gaza, però ignorada

El conflicte que enfronta des de fa 25 anys les tropes governamentals de Sri Lanka amb els rebels tàmlils del nord de l'illa ja ha fet més de 70.000 morts. A final de l'any passat, mentre l'exèrcit d'Israel portava a terme l'ofensiva sobre la franja de Gaza, la guerra civil a Sri Lanka entrava en una fase de duresa fins ara mai vista. El president Mahinda Rajapaksa, en vista de les eleccions que se celebren el 14 de febrer, va prometre d'eliminar els Tigres tàmlils i sembla que és a punt d'aconseguir-ho. De fet, les similituds entre els casos de Sri Lanka i d'Israel, que també es prepara per a unes eleccions, són sorprenents: aquesta illa propera a l'Índia, antigament anomenada Ceilan, es va independitzar de l'imperi britànic l'any 1948, el mateix any en què es va fundar l'estat d'Israel. Igual que a Palestina, a Sri Lanka hi ha una minoria ètnica, els tàmlils, que lluiten, en aquest cas des del 1983, per aconseguir un estat propi, separat de la resta de Sri Lanka, habitada majoritàriament per cingalesos. Tant els cingalesos com els tàmlils es proclamen descendents dels primers pobladors d'aquesta illa, igual com fan israelians i palestins. Com aquests darrers, als anys posteriors a la independència de l'imperi britànic els tàmlils van començar a denunciar una discriminació sistemàtica per part dels cingalesos, que acaparaven les places de funcionari o de professorat universitari. Per aquesta raó, el 1972 va néixer la primera milícia dels Tigres tàmlils, que, per tal d'obtenir els seus objectius independentistes, no ha escatimat esforços a l'hora d'armar-se, principalment a través del contraban. A partir del 1983 va començar d'emprar el terrorisme suïcida contra objectius militars i també civils. Per aquesta raó,

igual com l'organització palestina Hamàs, els Tigres d'Alliberament de Tamil Eelam (LTTE) són considerats una organització terrorista pels Estats Units, el Regne Unit i el Canadà, per bé que no per la Unió Europea, però sí per l'Índia. Igual com passa a Gaza, moltes organitzacions internacionals han denunciat la manca de respecte pels drets humans en el conflicte de Sri Lanka, tot i que, en aquest cas, a diferència d'Israel, el balanç entre els dos bàndols, tant pel que fa al potencial militar com al nombre de víctimes causades en l'enemic, no és tan desequilibrat. Com els palestins de la franja de Gaza, els tàmlils han quedat pràcticament reclosos en un territori reduït del nord de l'illa. Això no obstant, tot i que el govern ha aconseguit de posar-los contra les cordes, en nombroses ocasions al llarg dels darrers 25 anys els tàmlils s'han refet i han tornat a plantar cara a l'exèrcit. El conflicte a Sri Lanka es va endurir l'any passat, quan el govern posà fi a una treva, curiosament aconseguida gràcies a la mediació del govern d'Oslo i, pel que sembla, ha entrat en una fase decisiva de resultes d'una estratègia electoral; una estratègia que, com a Israel, inclou també la censura informativa. Per tot plegat, les similituds entre el conflicte de Sri Lanka i el de la franja de Gaza són realment espectaculars. L'única diferència, de segur, és que els actuals bombardeigs de l'exèrcit governamental sobre la població civil tàmil no han despertat l'interès de la majoria dels grans mitjans de comunicació de l'estat espanyol, ni han portat les plataformes antibel·licistes a mobilitzar la població, com solen fer quan hi ha conflictes en els quals participen, de forma directa o indirecta, els Estats Units.

criure la situació que viu la població civil, que prefereix morir que no pas caure ferida o a les mans de les forces invasores de Sri Lanka, que la majoria veu com un exèrcit genocida i tem que les dones i els joves siguin segrestats, torturats o assassinats", explicava fa poc un corresponçal del diari electrònic Tamilnet, des d'una població del nord sotmesa al bombardeig de l'artilleria de l'exèrcit governamental. De fet, segons el setmanari *The Sunday Leader*, sens dubte, si la victòria de l'exèrcit es consuma, el nord de Sri Lanka esdevindrà un territori ocupat. Segons aquest setmanari, el paisatge del nord serà farcit de campaments militars i la bandera oficial de Sri Lanka serà present pertot arreu; i, pel que fa a la població, "serà acomodada en camps de refugiats, on podran

gaudir dòcilment de les racions que proporciona el programa alimentari de les Nacions Unides".

Mentrestant, dues setmanes abans de les eleccions legislatives, l'oposició es troba molt desorganitzada. Els líders del Partit Nacional Unit (UNP), la principal força opositora al president Rajapaksa, no han sabut aportar alternatives per a afrontar els principals problemes que afecten el país i, molt pitjor encara, ni tan sols han adoptat una posició clara respecte a l'ofensiva contra els tàmlils. L'oposició, en aquest sentit, es troba entre l'espasa i la paret. *The Sunday Leader* explicava fa uns quants dies que el principal dilema de l'oposició és que si aprova la campanya de l'exèrcit haurà plantejar-se si dóna el vist-i-plau a les seves formes. "Caldrà

saber si l'oposició dóna suport també a la pràctica actual, que consisteix a desplegar l'aviació per bombardejar els pobles tàmlils del nord que es consideren refugis de l'LTTE", deia aquest setmanari, tot assegurant que els bombardeigs de l'exèrcit de Sri Lanka contra la població civil són una cosa habitual. "Si no afrontem de manera conseqüent les aspiracions dels tàmlils que se salvin d'aquest holocaust, podem estar segurs que la història es repetirà, encara que hagi d'esperar una altra generació. Tota la sang vessada, tots els sacrificis fets per acabar la guerra hauran estat endebades", advertia el setmanari, dies abans que els seu director fos assassinat.

Xevi Camprubi